

In Ransdaal is er een wandeling (2,5 u) door het Ransdalerveld op 15 dec. Vertrek 14.00 uur van voorplein station Klimmen-Ransdaal. Tevens is er een lezing op 17 dec. 20.00 u in gemeenschapscentrum 't Wouves (Dorpsplein 14) te Ransdaal waar de geschiedenis van ruilverkaveling Ransdalerveld aan de orde komt als voorbeeld van de cultuurtechnische ingrepen die in Zuid-Limburg plaatsvonden. De wandeling en de lezing zijn onderdeel van bijeenkomsten en excursies die de LGOG organiseert in aansluiting op de L1-uitzendingen van de serie natuurlijk Limburg die dit jaar zijn gewijd aan (de geschiedenis van) het landschap in Limburg. Op 16 december wordt de uitzending over ontginningen/ruilverkavelingen uitgezonden.

“Deze ruilverkaveling zal in zekere zin een scholingsobject zijn.”

Begin 1951 kwam de ruilverkaveling Nuth en omgeving gereed. De stemming over het plan vond begin 1939 plaats. Het was de eerste ruilverkaveling van enige omvang in Zuid-Limburg. Eerdere ruilverkavelingen waren op de armere zandgronden van Noord-en Midden Limburg te vinden. Ze liepen in 1944 door oorlogshandelingen in de uitvoering aanzienlijke vertraging op. Zo moest bijvoorbeeld de ruilverkaveling Mook/Middelaar na 1944 opnieuw worden opgezet, omdat bij de bevrijding van Noord-Limburg het front door het gebied liep, waardoor grote schade aan bebouwing was toegebracht.

De oorlog en zijn nasleep betekende ook een aanzienlijke vertraging van het voornemen om een ruilverkaveling te starten in het Ransdalerveld. De schaarste in de eerste vredesjaren en de noodzaak om eerst landbouwgebieden, die zwaar onder het oorlogsgeweld hadden geleden als eerste aan te pakken, maakte dat er pas in 1960 over een plan voor de ruilverkaveling kon worden gestemd.

Waarschijnlijk zou dat nog later zijn gebeurd als Harie Eussen in zijn functie van secretaris van het waterschap Geleen-en Molenbeek in de oorlogsjaren geen contact had gezocht met ir. J.F.L. Krugers, de cultuurconsulent van de Cultuurtechnische Dienst. Vanuit zijn standplaats Tilburg was Krugers niet alleen verantwoordelijk voor de provincie Noord-Brabant, maar ook voor Limburg. Bij de vorming van het waterschap voor de Geleen-en Molenbeek was Krugers door de provincie als deskundige aan het bestuur van het Waterschap toegevoegd en daar kende Eussen hem dus van. De Cultuurtechnische Dienst was kort daarvoor (in 1935) als overheidsdienst. Tot dat moment was ruilverkaveling iets dat weliswaar door de overheid werd ondersteund, maar niet zelf werd uitgevoerd. De Heidemaatschappij was tot dat moment de belangrijke particuliere organisatie die voor boeren ruilverkavelingen organiseerde.

Eussen deed Kruger in 1943 ook een idee voor de begrenzing van het ruilverkavelingsblok aan de hand (zie het plaatje) en suggereerde om burgemeester M.J.H. Dautzenberg van Voerendaal de aanvraag voor de ruilverkaveling te laten indienen. Dautzenberg zou na de stemming van de ruilverkaveling ook de voorzitter worden van de commissie worden die de werkzaamheden zou begeleiden. Dautzenberg overleed echter al in 1958, 1 jaar voor de grondbezitters in het Ransdalerveld toestemming gaven tot uitvoering van de ruilverkaveling. Op 9 december 1970 was de uitvoering voltooid.

Het schetsje dat Harie Eussen in 1943 aan cultuurconsulent Krugers zond om het gebied aan te geven, voor welk gebied een ruilverkaveling nodig was